

NARODNI GOSPODAR

GLASILO ZADRUŽNE ZVEZE.

Člani Zadružne zveze dobivajo list brezplačno.
Cena listu za nečlane po štiri krone na leto; za pol leta dve kroni;
za četrto leta eno krono; posamne številke po 20 h.

Sklep urejevanja 5. in 20. vsakega meseca. — Rokopisi se ne vračajo. — Cene inseratov po 20 h od enostopne petit-vrste, za večkratno insercijo po dogovoru.

Telefon štev. 216.

V Ljubljani, 25. julija 1904.

Poštno-hran. št. 864.846

ZADRUGA

Revizija.

C. kr. ministerstvo za notranje zadeve podelilo je „Zadružni zvezi“ z razpisom z dne 11. julija 1904 št. 27904 na podlagi § 2 prvi odstavek zakona z dne 10. junija 1903 dr. zak. št. 133 revizijsko oblast, vsled koje je naša zveza opravičena, pri svojih članih-zadrugah izvrševati poslovno revizijo.

Vsa vsled tega potrebna navodila in pojasnilo dobijo naše članice še te dni v posebni okrožnici.

Izvečki „Centralne blagajne“ za I. polletje 1904

so se vsled preoblih poslov, ki nam je daje naša lastna preosnova posebno pa likvidacija prejšnjega trgovskega oddelka, — zakasnila in je razpošiljamo v prvi polovici avgusta t. l.

Zadružno zeljarstvo na Spodnjem Avstrijskem.

Vedno izpopolnjevanje našega zadružništva ima za posledico, da se poskušajo vedno nove naloge rešiti zadružnim potom. Naravno je, da se kmetovalci poslužujejo zadružništva posebno radi takrat, kadar jim je ž njimi mogoče primerno hraniti in pripraviti take

pridelke, ki jih morajo sicer kakor hitro mogoče in po nizki ceni prodati naprej. Dobiček priprave blaga in magaciniranja si je doslej obrnil v prid prekupec.

Rečeno velja v prvi vrsti pri izkoriščanju žita, a velikega pomena je tudi na polji sadjarstva, vinstva in zelenjadarstva, ker imamo tu opraviti s pridelki, pri kojih ravnanje precej po žetvi najbolj vpliva na določevanje cene.

Kmetijska zadruga v Ebreichsdorfu, ki se peča v prvi vrsti z upravo žitnega skladišča, je napravila poskus in spravlja svojim udom v denar tudi zelje, katero pridelajo. Članov ima 52, ki tvorijo pri žitnem skladišču poseben oddelek, ki ima tudi svoj poseben račun za zelje.

Dočim zavzema prostor nad zemljo žitno skladišče, ima zeljarna svoje prostore v zelo obširnih hlevih. Stroj za ribanje zelja so gonili sprva z roko, zdaj pa ga goni bencinovi motor. Zelje ribajo v male kadi in kisajo; za to manipulacijo imajo posebnega, strokovno izobraženega delavca. Račun z udi se dela šele po tem, ko je vse kislo blago prodano, na račun se ne daje nobenega denarja in na ta način je celo poslovanje zelo olajšano, kar je tem važnejše, ker moram pri zelju računati, da zgine do 50% teže su-

rovega blaga, vzrok tega je obilna voda, ki se nahaja v surovem zelju (90 kg vode je v 100 kg svežih glav).

Gotovo kislo zelje prodajajo redoma v večjih množinah velikim odjemalcem in zadružniki dobijo pri tem znatno višje cene za blago nego prejšnje čase.

Danes, ko stopa zadruga v četrto leto svojega obstanka lahko rečemo, da se je poskus v tej stroki krasno posrečil. S primeroma malimi sredstvi se je tako uvrstila v zadružno poslovanje nova, razvoja zmožna mladika. Stroški za prvo napravo, za leseno posodo, kadi, ribalni stroj, kamenje lepo na kvadrat rezano za obteževanje i. t. d. so znašali K 8561.71; upravnih stroškov za strokovno izobraženega delavca, za pomagata, za nabavo soli, kumne i. t. d. so znašali prvo leto K 1275.18.

Po vzgledu zeljarne v Ebreichsdorfu je nastala tudi prva zeljarska zadruga na Slovenskem i. s. v Šmartnem ob Savi, ki je dosegla že krasne vspehe. Tako se tudi pri nas zadružništvo vedno bogateje razvija. Starim vrstam zadružništva se priklaplajo nove in zelo primerno uravnana pravila omogočujejo, da se posamezne obstoječe zadruge razvijajo brez ovire po gospodarskih potrebah svojih članov.

Centralne blagajne avstrijskih zadrugnih zvez v letu 1903.

Kolikega pomena za združništvo so centralne blagajne, ki oskrbujejo denarno sporavnost pri včlanjenih zadrugah, kažejo najbolj njih vspehi, ki so izraženi za leto 1903 v nižje navedenih velikanskih številkah.

Centralne blagajne oskrbujejo denarno sporavnost v prvi vrsti za posojilnice, kojim zaobrestujejo odvisne denarje in je v potrebi ž njim preskrbijo.

Ta denarna sporavnost vrši se potom tekočega računa.

Svota na tekoči račun naloženega denarja in pa svota na tekoči račun danih kreditov rastejo pri centralnih blagajnah od leta do leta in je dosegel tozadevni denarni promet 14 zvez, ki so združene v „Splošni Zvezi na Dunaju“ v l. 1903 znesek K 324,297.368.—.

Če se pomisli, da je pričela naša zveza (in še tudi jedna druga zveza) z denarno sporavnostjo še le

leta 1903, — nadalje, da imajo nekatere zveze jako malo članic, in slednjič, da se še niso povsod navadile vse zadruge tako lepo na centralno blagajno, kakor n. pr. pri nas, je denarni promet centralnih blagajn v letu 1903 po K 324,297.386.— zares velik.

Koncem leta 1903. imele so zadruge pri centralnih blagajnah na tekoči račun naloženega denarja K 53,541.071·35, izposojil na tekoči račun od centralnih blagajn so pa imele K 29,791.395·42, torej so vloge mnogo večje kot izposojila in so vsled tega imele tudi centralne blagajne mnogo odvisnih novcev.

Če pogledamo številke posameznih zvez, najdemo, da so pri nekaterih dobile centralne blagajne mnogo več vlog, kakor so mogle dati izposojil, pri nekaterih n. pr. pri naši zvezi — so pa zneski vlog in izposojil prilično jednaki — a pri drugih spet najdemo več izposojil kot vlog.

Iz tega sledi, da pojedine centralne blagajne koristno in uspešno delujejo za svoje članice, a da še navzgor organizacija ni končana, ker nam je treba še centralne blagajne za celo državo, glede koje se je posvetovalo v „Splošni zvezi“ na Dunaju in je tudi zastopnik naše zveze g. Rožman, svoječasno stavil pri občnem zboru „Splošne zveze“ tozadeven predlog.

Ker centralne blagajne ne gledajo na svoj dobiček, še nimajo velikih rezervnih fondov, oziroma še pri petih zvezah centralne blagajne nimajo nobenega rezervnega zaklada.

Rezervni fondi vseh centralnih blagajn so znašali koncem l. 1903 K 192.944·39.

Velika so jamstva, ki je nudijo blagajne po zavezi zvezinih članic za varstvo vsega svojega poslovanja; svota jamstva je znašala konec l. 1903 K 6,636.570.—.

Naslednje podajemo pregled:

Ime in sedež	Ustanovno leto	Število vplačnih zadrug	Deleži	Jamstvo	Centralne blagajne			Rezervni zaklad
					vloge	krediti	promet	
					K	K	K	K
1. Osrednja zveza nemških gospodarskih zadrug na Češkem Praga	1895	531	33.140	994.200	8,777.753·40	6,580.530·13	61,824.978·32	35.500—
2. Osrednja zveza čeških gospodarskih zadrug na Češkem Praga	1896	805	42.980	1,074.500	5,937.692.—	3,391.856·83	51,853.393·65	12.450·95
3. Osrednja zveza nemških gosp. zadrug na Moravskem in v Šleziji Brno	1893	258	13.780	689.000	4,504.728·06	3,885.277·36	34,633.058·82	44.131·95
4. Zveza gospodarskih zadrug v Šleziji Tropava	1894	152	32.870	657.400	1,146.648·41	1,107.394·72	4,599.795·60	7.380·04
5. Zveza čeških gospodarskih zadrug za vojvodstvo Šlezijo Tropava	1901	55	7.320	73.200	410.209·20	394.842·18	6,334.607·63	1.148·84
6. Nižje-avstrijska združna centralna blagajna Dunaj	1898	613	48.410	968.200	15,922.019·34	9,125.240·76	76,866.331·26	49.527·66
7. Gornje-avstrijska združna centralna blagajna Linz	1900	215	10.210	204.200	6,345.335·79	593.265·22	35,608.318·38	10.366·94
8. Zveza gospodarskih zadrug na Štajerskem Gradec	1900	236	8.840	442.000	2,282.423·37	1,378.340·44	17,446.613·14	—
9. Deželna zveza gospodarskih zadrug na Koroškem Celovec	1900	67	2.900	58.000	624.458·03	330.380—	1,853.095·05	—
10. Združna zveza Ljubljana	1900	193	84.456	259.020	2,525.935·53	2,429.955·05	20,760.377·38	—
11. Centralna blagajna rajfajznovk na nemškem Tirolskem Inzbruck	1894	159	68.000	136.000	4,021.864·73	235.860·10	15,538.588·58	27.620·42
12. Zveza posojilnic in drugih gosp. zadr. na Predarlskem Schwarzach	1895	61	12.200	244.000	952.540·46	953.894·82	10,782.270·56	4.817·59
13. Zveza nemških gospodarskih zadrug v Bukovini Černovice	1903	49	16.065	481.950	89.463·03	237.194·06	1,420.743·16	—
14. Zveza rutenskih gospodarskih zadrug „Selanska Kasa“ Černovice	1903	61	11.830	354.900	—	147.363·75	313.803·05	—
Skupaj	—	3.455	393.001	6,636.570	53,541.071·35	29,791.395·42	324,297.386—	192.944·39

Izvanredna zvezina skupščina „Zadružne zveze“

vršila se je v četrtek, dne 14. julija 1904 ob 3. uri popoldne.

Predsedoval je „Zvezin predsednik“, dr. Jan. Ev. Krek, ki je imenoval v smislu § 26 zadružnih pravil uradnega vodja Ivana Rožmana zapisnikarjem.

Otvorivši skupščino, pozdravil je predsednik skupščinarje ter konštatal, da je skupščina v smislu pravil sklepčna in se je tudi pravilno sklicala i. s. v zadružnem glasilu „Narodni gospodar“ št. 12 od 25. junija 1904.

Dnevni red je bil sledeči:

1.) Potrjenje letnega računa in bilance za leto 1903.

2.) Slučajnosti.

Ad 1.) Računski zaključek bivše „Gospodarske zveze“, ki ga je sestavilo načelstvo za leto 1903 — je odobril že zvezin odbor v svoji seji dne 24. junija 1904, — predlaga se toraj zvezini skupščini v odobrenje.

Računski zaključek se prečita od točke do točke in se v vseh točkah pojasni, nakar ga zvezina skupščina soglasno odobri.

Ker priobčujemo spodaj cel računski zaključek, ne navajamo tu vseh števil, temveč samo omenjamo, da je „Gospodarski zvezi“ pristopilo v letu 1903 41 članov — med temi 17 zadrug — izstopili so 3 člani, med temi 1 za-

druga — in je imela „Gospodarska zveza“ koncem l. 1903 1694 članov, med temi 193 zadrug i. s. 118 posojilnic in 75 drugih zadrug.

V letu 1903 prirastlo je 41 deležev, odpadli so 3 — odpovedalo se jih je 48 v znesku K 4392.— — med temi jeden po K 200.— ki ga je odpovedala jedna zadruga — in je imela „Gospodarska zveza“ koncem l. 1903 vplačano 1719 deležev v skupnem znesku po K 84456.—.

Kar se tiče tekočih računov, smo iste označili z A in B — in predočuje A tekoči račun z različnimi denarnimi zavodi — a B predočuje tekoči račun denarne sporavnave po naši centralni blagajni.

Izkazani primankljaj za l. 1903 po K 10807·87 se zmanjša za znesek

po „ 8000.—

ki nam ga je c. kr. poljedelsko ministerstvo dalo kot podpora za l. 1903

toraj bi bil primankljaj za l. 1903 . . „ 2807·87

to pa vsled velikih uradnih stroškov. Primankljaj od prej po K 23592·86 zmanjša se tudi — i. s. za znesek po . „ 5000.— ki nam ga je dalo c. kr. poljedeljsko mi-

nisterstvo na podpori za l. 1902

in še vstane toraj primankljaj od prej . „ 18592·86 ali skupaj — prištevši primankljaj za

l. 1903 „ 21400·73

Ker se pa vsled popolne preosnove „Gospodarske zveze“ znižajo uradni in tudi drugi stroški in se je skrbelo, da pri listu ne bo več tako velike zgube, kakor do zdaj, je sklenila zvezina skupščina, da se naj pokrije primankljaj iz tekočih letnih dohodkov, se prenese toraj na račun l. 1904.

Gori omenjene podpore za l. 1903 po . . . K 8000.— in za l. 1902 po . „ 5000.— skupaj K 13000.—

v računskem zaključku za l. 1903 niso izpeljane, ker so se nam izplačale še le v l. 1904 in se bodo izpeljale v računskem zaključku za l. 1904.

Ad 2.) Slučajnosti. Skupščinar, vlč. gospod Hladnik izraža svoje želje glede „Narodnega gospod.“, skupščinar gospod Stanovnik želi špifikacijo za naprej proračunjenih uradnih stroškov.

Ko so se dala tozadevna pojasnila, zaključil je predsednik izvanredno zvezino skupščino z nado, da bode izpeljana reorganizacija „Gospodarske zveze“ koristila zvezi sami, posebno pa slovenskemu zadrugištvu.

Računski zaključek

„GOSPODARSKE ZVEZE“ v Ljubljani

registr. zadruga z omejeno zavezo

za IV. upravno leto 1903.

Poročilo:

V računskem letu je pristopilo 41 članov. Izstopili so 3 člani.

S sklepom računskega leta 1903 šteje Zveza 1694 članov, med temi 193 zadrug i. s. 118 posojilnic in 75 drugih zadrug.

V računskem letu je prirastlo 41 deležev, odpadli so 3; koncem leta 1903 je 1719 deležev v skupnem znesku 84.456 K.

Odpovedalo je v letu 1903 48 članov 48 deležev, ki znašajo 392 K.

Dati

Promet v letu 1903.

Imeti

	K	h		K	h
Račun upnikov	999.369	47	Račun upnikov	958.851	61
„ dolžnikov	322.151	08	„ dolžnikov	362.242	51
„ blaga	938.024	32	„ blaga	929.170	13
„ škonte	9.205	54	„ škonte	3.752	89
„ provizije	2.331	62	„ provizije	484	43
„ tiskovin	14.912	55	„ tiskovin	19.972	16
„ revizijskih stroškov	2.595	02	„ revizijskih stroškov	5.514	74
„ uradnih stroškov	1.032	12	„ uradnih stroškov	43.226	76
„ poštne hranilnice	650.999	10	„ poštne hranilnice	660.890	20
„ ročne blagajne	80.816	90	„ ročne blagajne	81.483	09
„ deležev	84.676	—	„ deležev	220	—
„ „Narodn. Gospodarja“	2.714	52	„ „Narodn. Gospodarja“	7.659	71
„ tekoči A	5,898.289	87	„ tekoči A	5,997.323	98
„ obresti	23.940	03	„ obresti	38.708	24
„ tekoči B	4,700.607	26	„ tekoči B	4,604.626	78
„ obr. { plač. 27.858·04			„ obr. { plač. 16·68		
„ { kap. 73.012·89	100.870	93	„ { kap. 84.581·59	84.598	27
			„ potnih stroškov pri		
			nakupovanji blaga	3.271	60
			„ inventarja	2.435	28
			„ vloge	4.083	09
			„ članarine	528	—
			„ zgube in dobička	23.592	86
	13,832.536	33		13,832.536	33

Dati

Račun zgube in dobička.

Imeti

	K	h		K	h
Račun inventarja	121	75	Račun blaga	27.919	20
„ „Narodni Gospodar“	4.945	19	„ škonte	5.452	65
„ revizijskih stroškov	1.298	55	„ vloge	183	73
„ potnih stroškov	3.271	60	„ tiskovin	925	59
„ uradnih stroškov	39.003	59	„ provizije	1.847	19
			„ obresti	1.504	45
			Zguba l. 1903	10.807	87
	48.640	68		48.640	68

Imeti

Bilanca.

Dati

	K	h		K	h
Račun dolžnikov	40.091	43	Račun upnikov	40.517	86
„ blaga	19.065	01	„ deležev	84.456	—
„ inventarja	2.313	53	„ tekoči A	532.889	98
„ tiskovin	5.985	20	„ tekoči B	2,525.935	53
„ uradnih stroškov	3.191	05			
„ poštne hranilnice	9.891	10			
„ ročne blagajne	666	19			
„ vloge	4.266	82			
„ članarine	528	—			
„ revizijskih stroškov	1.521	17			
„ tekoči A	631.924	09			
„ tekoči B	2,429.955	05			
Primank. l. 1902 K 23.592·86					
„ l. 1903 „ 10.807·87	34.400	73			
	3,183.799	37		3,183.799	37

P R E G L E D

poslovanja hranilnic in posojilnic na podlagi vposlanih mesečnih izkazov za mesec junij 1904.

I m e	Prejemki		Izdatki		Denarni promet		Hranilne vloge				Posojila				Število članov
							vloženo		vzdignjeno		dano		vrnjeno		
	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	
Baderna	4768	37	4578	79	9447	16	2225	—	2272	95	2179	37	500	—	74
Beram	6396	08	4517	72	10916	77	919	—	487	70	1720	25	3460	58	107
Blagovica	5868	72	5927	46	11796	18	940	—	4197	46	1730	—	110	—	144
Bled za blejski kot	13442	94	15440	61	28883	55	7856	96	1562	—	11601	68	290	—	111
Bloke	5200	12	5723	35	10923	47	1680	—	4633	99	1020	—	600	—	298
Boh. Bistrica ?															
Borovnica	14365	93	13470	51	27836	44	12068	30	2360	18	1590	—	1640	—	232
Buzet	12705	12	11692	86	24397	98	6600	—	680	—	7808	—	4092	—	793
Cerklje	11320	90	11320	90	22641	80	4715	—	1260	—	2180	—	223	—	202
Cerknica	21497	17	16831	61	38328	78	11350	—	7442	56	2950	—	1100	—	531
Cerkno	19526	42	17376	17	36902	59	15506	42	9926	35	6840	—	2340	—	?
Col	3780	13	2730	80	6510	93	1018	84	100	—	2630	—	2700	—	+17
Češnjica	13622	81	13486	—	27108	81	3780	—	13165	36	200	—	560	—	153
Čatež	5930	69	6088	30	12018	99	5552	25	—	—	4860	—	96	78	45
Črni vrh	7230	56	6305	83	13536	39	4365	—	1880	11	853	—	1208	24	171
D. M. v Polju	620	—	620	—	1240	—	420	—	—	—	—	—	80	—	17
Dobrepolje	49721	65	49672	52	99394	17	19594	—	19222	41	19582	—	13085	10	+7
Dubrovnik	18211	63	17932	23	36143	86	9037	19	565	—	6610	—	93	—	323
Dobrunje ?															
Domžale	8366	59	2193	56	10560	15	7528	10	2191	75	—	—	590	—	174
Draga	2550	—	2387	90	4937	90	1791	—	780	—	1600	—	—	—	10
Frankolovo	3620	03	3046	83	6666	86	1434	15	1420	41	1565	—	1156	31	151
Fara pri Kostelu ?															
Gojzd ?															
Gore	2355	98	1749	96	4105	94	1352	—	—	—	1483	25	100	—	64
Gorica cent. pos. ?															
Gorje	15521	57	14777	08	30298	65	11426	96	2375	38	2360	28	3100	62	298
Horjul	9135	20	8635	17	17770	37	4406	01	1039	66	2240	—	2168	92	298
Hrenovice ?															
Idrija ?															
Ig	10945	46	10694	57	21640	03	3479	92	1890	83	1900	—	4550	—	179
Izlake	6067	41	5034	69	11102	10	3919	82	3009	50	1960	—	690	—	182
Jesenice	24989	97	21165	—	46154	97	13737	—	3540	11	7000	—	2692	—	102
Kamnik	23645	14	28907	79	52552	93	12584	11	9222	66	8145	83	7566	—	744
Kanal	12955	64	17251	94	30207	58	8312	—	7645	51	3460	—	3612	—	417
Kandija	57054	10	54665	41	111719	51	18233	—	11290	66	43095	—	7090	—	997
Kazaze ?															
Knežak	19179	33	18010	08	37185	13	17420	—	2389	—	9200	—	—	—	76
Košana	6308	05	6264	—	12572	05	3838	75	1370	—	4610	—	2063	16	373
Kranjska gora	4545	99	2776	41	7322	40	2508	45	2772	79	—	—	1313	—	268
Križevci	53375	04	51301	26	104676	30	37401	58	23907	08	23140	—	4433	22	214
Laško	4544	59	3606	79	8151	38	1829	—	1286	30	2220	—	336	30	353
Leskovec	1368	34	2081	50	3449	84	720	—	260	—	820	—	520	—	221
Leskovica	2321	86	2792	68	5114	54	1140	—	411	38	580	—	1170	—	79
Ljubljana — ljud. posoj.	1892813	74	1898211	08	3791024	82	438439	56	229103	22	340031	06	23183	15	1667
— Vzaj. podp. dr.	496288	18	506281	97	1002570	15	346389	87	169899	37	74575	—	1965	—	2571
Ljubno ?															
Loški potok na Taboru	3978	70	3785	37	7764	07	2370	—	2184	75	580	—	470	—	63
Marenberg	40508	61	40812	18	81320	79	810	—	2945	18	35995	29	37114	99	310
Medulin ?															
Mengeš	8886	52	10165	64	19052	16	7115	—	1010	53	1032	—	1130	—	402
Metlika	29494	99	28919	46	58414	45	7738	—	8520	61	17180	—	9320	—	5
Mokronog	18190	22	18387	92	36578	14	16621	67	5928	—	11300	—	938	—	217
Mošnje	4086	88	2434	49	6521	37	1160	—	1554	90	850	—	50	—	122
Naklo	864	—	2199	66	3063	66	846	—	497	—	—	—	—	—	45
Oprtalj ?															
Pišece	4688	26	3534	04	8222	30	390	—	1660	64	1848	—	1509	—	4
Planina	4927	49	5053	68	9981	17	79	—	3198	15	1820	—	682	—	104
Polhov-Gradec	7302	16	6878	68	14180	84	4284	20	4451	22	750	—	168	09	144
Poljane	22341	39	14910	05	37251	44	5902	35	12972	20	600	—	5160	—	?
Preddvor	3077	—	3025	70	6102	70	1900	—	40	—	1680	—	43	—	32
Pulj	74719	58	71729	17	146448	75	51730	66	27960	86	30064	—	8277	05	+5
Preska	1305	—	1616	25	2921	25	905	—	200	—	—	—	400	—	?
Radeče	9017	56	7730	06	16747	62	1916	—	4138	60	3317	99	1379	42	453
Rab	45594	07	45420	87	91014	94	36804	63	1593	32	43107	08	7428	25	246

I m e	Prejemki		Izdatki		Denarni promet		Hranilne vloge				Posojila				Število članov
							vloženo		vzdignjeno		dano		vrnjeno		
	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	
Rečica	31918	77	31785	30	63704	07	26288	22	9184	93	1860	—	5103	23	413
Renče ?															
Ribnica	27104	83	31245	—	58349	83	17472	07	7463	37	11240	—	6190	—	291
Ricmanje ?															
Rob	10223	31	10912	70	21136	01	1356	—	4919	59	5820	—	5150	—	176
Rogoznica	24395	48	24205	95	48601	43	9733	44	396	81	17621	—	482	84	105
Rova	5278	86	5023	70	10302	56	2196	—	220	—	1292	—	2370	—	225
Rovte	4158	54	3893	07	8051	61	1476	28	1556	67	2295	—	1760	—	186
Selce	10277	66	9414	20	19691	86	8821	80	2274	53	1100	—	1130	—	299
Semič	10617	01	11973	07	22590	08	9234	60	5890	70	560	—	412	71	248
Senožeče	1642	09	1551	16	3193	25	870	—	—	—	1350	—	100	—	292
Sevnica	7852	83	8703	18	16556	01	1955	20	1703	18	5950	—	4618	—	1777
Sinčavas ?															
Smlednik	1768	92	1760	—	3528	92	1693	01	—	—	600	—	—	—	31
Sorica	3746	42	3295	27	7041	69	2690	—	1873	99	1400	—	1000	—	29
Srednjava ?															
Staraloka	7080	92	8426	63	15507	55	3760	—	3896	—	1400	—	2800	—	218
Stari grad	17622	16	15850	18	33472	34	5661	30	10031	—	1120	—	3480	—	?
Stari trg	24506	98	22559	25	47066	23	15198	—	11240	03	7020	—	8240	—	544
Struge	3673	76	3090	51	6764	27	1218	—	2758	22	300	—	770	—	42
Sv. Ema	1244	71	974	89	2219	60	500	—	554	97	400	—	156	—	99
Sv. Jakob ob Savi	20326	70	20278	10	40604	80	2714	—	2141	37	200	—	50	—	137
Sv. Križ pri Litiji	4189	56	4843	41	9032	97	2026	—	2373	10	440	—	1340	—	341
Sv. Jurij ob j. ž.	10776	29	12389	36	23165	65	5511	10	5794	70	2500	—	547	—	197
Sv. Jurij pod Kumom	3381	05	3380	—	6761	05	2746	64	—	—	3380	—	—	—	19
Sv. Jurij pri Kranju	6962	73	4707	09	11669	82	3930	—	2998	67	1560	—	1360	—	249
Sv. Križ p. Kostanjevici	12623	94	8075	36	20699	30	10700	—	1525	32	6540	—	935	45	6
Sv. Kunigunda	9624	53	9148	—	18772	53	7671	05	9121	09	—	—	60	—	80
„ Lenart ?															
Šebrelje	5990	98	8331	62	14322	60	3099	19	2389	19	2343	62	2659	38	102
Škocijan	10174	55	9656	45	19831	—	5258	92	1681	22	4750	—	3436	—	494
Škofjaloka	13923	39	12493	88	26417	27	8770	29	3488	06	2000	—	1000	—	40
Šmarije	6826	47	10755	93	17582	40	1715	—	6687	81	—	—	—	—	201
Šmartno pri Litiji	8669	23	7454	08	16123	31	4710	41	5165	08	2070	—	660	—	184
Šturije	6901	55	7425	90	14327	45	2767	—	1112	—	2900	—	2283	—	200
Št. Ilj pod Tur. ?															
Št. Janž ?															
Št. Jernej	13753	65	11336	98	25090	63	4722	—	2929	16	7520	—	2279	36	523
Št. Peter	17225	12	12537	87	29762	99	3782	—	7554	47	4980	—	2975	—	397
Št. Rupert	9196	63	4890	90	14087	53	2475	70	1322	11	3490	—	3420	—	196
Št. Vid pri Zatičini	7944	01	8800	55	16744	56	5483	—	5655	26	1800	—	600	—	394
Tinjan ?															
Tomaj	3243	80	3399	49	6643	29	2472	—	100	—	1250	—	460	—	383
Tomiselj	7040	37	10083	17	17123	54	5170	—	5512	10	1586	15	1550	—	309
Toplice	4478	—	?	?	?	?	4478	—	—	—	400	—	200	—	12
Trebelno	14947	21	14518	36	29465	57	10237	—	1922	90	3790	—	2024	—	172
Trnovo	23739	55	21849	20	45588	75	20028	78	8915	59	2245	34	2430	—	688
Tržič	13873	90	12892	43	26766	33	7214	—	4055	73	—	—	3964	21	138
Tržišče	2099	35	2516	33	4615	68	648	—	2272	95	220	—	640	—	103
Tunice	945	45	610	03	1555	48	510	—	392	—	200	—	150	—	42
Velike Lašče	9499	05	3836	14	13335	19	4025	46	1216	40	1600	—	440	—	96
Vipava	47696	55	48405	82	96102	37	32460	—	10133	60	11002	—	7497	—	1129
Višnjagora	15489	39	13929	44	29418	83	9365	—	6712	16	4110	—	568	97	562
Vojsko	447	53	988	38	1435	91	183	49	485	60	—	—	200	—	28
Vrhnika	24683	73	24134	66	48818	39	15461	54	11880	44	3370	—	2715	57	+3
Zagradec	9502	56	10897	91	20400	47	6620	—	2925	64	2450	—	312	—	108
Zatičina	4044	21	2086	29	6130	50	1568	—	1986	80	—	—	—	—	66
Zg. Besnica	1209	—	1140	54	2349	54	1010	—	140	—	—	—	—	—	49
Zg. Tuhinj	8658	97	8818	90	17477	87	1506	—	3983	79	2251	50	2629	50	163
Žiri	24902	05	7304	96	32207	01	15498	—	5630	44	900	—	4530	—	56
Župa Raščane	337	29	329	62	666	91	850	64	—	—	12590	51	163	18	82
Žužemberk	10320	14	9517	35	19837	49	6827	—	4210	85	2540	—	924	88	257

Opomba. Zelo neprijetno nam je, če moramo v tem pregledu pri kateri svoji članici staviti zavihano vprašanje, ker se s tem vzbuja sum, da dotičnica vsled malomarnosti ni sestavila mesečnega izkaza. Da se vsak sum prepreči — pozivamo vse naše članice, da redno pošiljajo mesečne izkaze.

Denarni prometi in bilance.

Hranilnica in posojilnica v Cerknici,

reg. zadruga z neomejeno zavezo, za deveto upravno leto 1903.

Člani: stanje začetkom leta 506, v upravnem letu prirastlo 66, odpadlo 29, stanje koncem leta 543.

Deleži: začetkom leta K 1.016—, v upravnem letu prirastlo K 132, odpadlo K 58, koncem leta K 1.090; odpovedano: 0.

Denarni promet: K 563.517-53.

Prejemki (Debet)			Izdatki (Kredit)			Imetje (Aktiva)			Dolgovi (Pasiva)		
K	h		K	h		K	h		K	h	
Deleži	132	—	Deleži	58	—	Posojila	254.120	73	Deleži	1.090	—
Hranilne vloge . .	204.755	29	Vzdignj. hran. vloge	122.575	59	Naložen denar . .	66.883	67	Hranilne vloge s ka-		
Vrnjena posojila .	44.668	72	Dana posojila . .	55.426	30	Inventar premični	673	55	pitaliz. obrestmi .	393.080	85
Vrnjeni nal. denar	14.000	—	Naložen denar . .	80.883	67	„ nepremični	56.557	35	Predplač obr. posojil	620	81
Inventar nepremični	1	50	Inventar nepremični	2.324	03	Zaostale obr. posojil	8.408	46	Rezervni zaklad . .	6.763	64
Obr. nalož. denarja	886	30	Obr. hr. vlog izplač.	802	19	Del p. Kons dr. in %	240	—	Čisti dobiček . . .	279	78
Najemnina	1.000	—	„ kapit	13.699	73	Vrednost tiskovin .	80	—			
Plač. obr. od posojil	10.763	97	Obr. pos. povrnjene	143	77	Delež pri „Zad. zv.“	1.000	—			
Upr. in uradni prisp.	189	93	Upr. in uradni stroški	490	57	Ter. na najemnini .	3.375	—			
Pristopnine	39	80	Ren. dav. in nep. pr.	179	53	Nepovr. upravni . .	248	—			
Got. začetkom l. 1903	10.394	01	C. kr. poštna hran.	102	63	V c. kr. poštni hran.	102	63			
			Gotov. 31. dec. 1903	10.145	51	Gotov. 31. dec. 1903	10.145	51			
	286.831	52		286.831	52		401.835	08		401.835	08

Okrajna posojilnica v Radečah,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za deseto upravno leto 1903.

Člani: koncem leta 1902 416, v letu 1903 pristopilo 69, izstopilo 27; koncem leta 458; odpovedano: 0.

Denarni promet: K 358.376-66.

Prejemki (Debet)			Izdatki (Kredit)			Imetje (Aktiva)			Dolgovi (Pasiva)		
K	h		K	h		K	h		K	h	
Deleži	1.632	—	Deleži	648	—	Posojila	249.444	01	Deleži	10.858	—
Hranilne vloge . .	53.355	84	Vzdignj. hran. vloge	42.002	56	Naložen denar, % .	4.175	44	Hranilne vloge s ka-		
Izposojila	43.653	63	Vrnjena izposojila .	8.000	—	Inv. prem. 10% odp	223	81	pitaliz. obrestmi .	134.881	58
Vrnjena posojila .	44.258	45	Dana posojila . . .	92.706	71	„ nepr. 2%	318	19	Izposojila	106.653	63
Vrnjeni nal. denar	2.873	54	Naložen denar . .	1.684	61	Zaostale obr. posojil	2.592	91	Predpl. obr. posojil	1.667	29
Tiskovine	42	75	Inventar premični .	14	80	Nepovr. prehodni .	828	16	Tekoči račun . . .	492	65
Plač. obr. od posojil	16.934	63	Pokritje zgube hotela			Gotov. 31. dec. 1903	2.374	68	Dolg na tiskovinah .	67	76
Upr. in uradni prisp.	485	56	za 1901 in 1902 r. z	6.002	89	Račun hotela . . .	34.541	28	Rezervni zaklad, %	2.915	44
Pristopnine	138	—	Obr. hr. vlog izplač.	303	27				Čisti dobiček . . .	2.420	85
Tekoči račun . . .	1.880	57	Obr. hr. vlog kapital	5.410	99				Račun hotela . . .	34.541	28
Gotov. začetkom leta	1.387	10	Obr. pos. povrnjene	98	69						
Račun hotela . . .	13.733	60	Upr. in urad. stroški	1.262	84						
			Ren. dav. in nep. pr.	65	48						
			Obresti od izposojil	4.678	63						
			Tekoči račun . . .	1.387	92						
			Got. koncem l. 1903	2.374	68						
			Račun hotela . . .	13.733	60						
	180.375	67		180.375	67		294.498	48		294.498	48

Posojilno in konsumno društvo v Riomanjih,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za šesto upravno leto 1903.

Člani: koncem leta 1902 163, v l. 1903 pristopila 2, izstopil 1; koncem leta 164 s vplačanimi deleži v znesku K 2.610—; odpovedano: 0.

Denarni promet: K 256.933-80.

Prejemki (Debet)			Izdatki (Kredit)			Imetje (Aktiva)			Dolgovi (Pasiva)		
K	h		K	h		K	h		K	h	
Blag. promet l. 1902	1.680	10	Izplačani deleži . .	330	—	Vrednost blaga . .	3.808	45	Deleži	2.610	—
Vplačani deleži . .	20	—	Izdatki za blago . .	107.610	09	Terjatve na blagu pri			Neizpl. obr. deležev	170	81
Pristopnine	4	—	Voznina	2.470	51	zadrugi	5.431	62	Dolg na izposojilih .	20.144	03
Prejemki za blago .	112.839	64	Užitnina	6	05	Inventar premični	1.296	14	Dolg na obr. od izpos.	1.788	76
Vrnjena posojila .	13.580	79	Inventar nepremični	129	74	Inventar nepremični	5.371	70	Dolg na blagu . . .	7.642	83
Obresti od posojil .	1.033	39	Upr. in uradni stroški	2.237	81	Zaostale obr. posojil	369	02	Predpl. obr. posojil	179	99
Upr. in uradni prisp.	151	10	Obresti deležev . .	166	55	Posojila	16.085	01	Rezervni zaklad . .	1.474	84
			Dana posojila . . .	14.173	53	Delež pri „G. zvezi“	200	—	Obresti rez. zaklada	59	94
			Odškodnina od moke	500	50	Gotov. 31. dec. 1903	1.684	24	Pristopnine	4	—
			Gotovina konec leta						Čisti dobiček . . .	170	98
			1903.	1.684	24						
	129.309	02		129.309	02		34.246	18		34.246	18

Hranilnica in posojilnica v Tomaji,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za šesto upravno leto 1903.

Člani: koncem l. 1902 304, v upravnem letu pristopilo 56, izstopilo 0, koncem leta 360.

Deleži: začetkom l. 1903 K 608, v upravnem letu prirastlo K 112, odpadlo K 0; koncem leta K 720; odpovedano: 0.

Denarni promet: K 76.025.36.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h
Deleži	112	—	Vzdignj. hran. vloge	9.845	48
Hranilne vloge . . .	15.797	55	Vrnjena izposojila .	21	51
Vrnjena posojila . .	2.460	—	Dana posojila . . .	18.750	—
Vrnjeni nalož. denar	14.600	—	Naložen denar . . .	6.478	85
Obr. nal. denarja . .	678	85	Obr. hr. vlog izplač.	158	27
Plač. obr. od posojil	2.176	04	kapit.	2.240	93
Upr. in uradni prisp.	168	62	Upr. in uradni stroški	311	90
Pristopnine	56	—	Gotov. konec l. 1903	411	48
Got. začetkom l. 1903	2.169	36			
	38.218	42		38.218	42

Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Posojila	61.272	53	Deleži	720	—
Naložen denar . . .	2.678	85	Hranilne vloge s ka-		
Inventar z odp. 10%	165	35	pitaliz. obrestmi .	62.221	33
Zaostale obr. izpos.	1.131	80	Predplač. obr. posojil	77	—
Delež pri „Gospod.			Rezervni zaklad . .	1.731	14
zvezi“	200	—	Čisti dobiček . . .	1.110	54
Gotov. koncem leta					
1903	411	48			
	65.860	01		65.860	01

Hranilnica in posojilnica v Tomišlju,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za osmo upravno leto 1903.

Člani: stanje začetkom leta 298, v upravnem letu prirastlo 17, odpadlo 18; koncem leta 297.

Deleži: začetkom leta K 606, v upravnem letu prirastlo K 34, odpadlo K 36, koncem l. K 604; odpovedano: 0.

Denarni promet: K 178.498.28.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h
Deleži	34	—	Deleži	36	—
Hranilne vloge . . .	56.967	15	Vzdignjene hranilne		
Vrnjena izposojila .	19.923	33	vloge	41.119	72
Tekoči račun	7.535	—	Dana posojila . . .	21.579	—
Obresti tekoč. računa	570	51	Tekoči račun	18.720	51
Plač. obr. od posojil	3.779	52	Obr. hranilnih vlog		
Upr. in uradni prisp.	238	69	izplačane	294	15
Pristopnine	5	60	Obresti hranil. vlog		
Got. začetkom l. 1903	2.537	31	kapitalizovane . .	4.407	93
			Obresti posojil povr-		
			njene	26	83
			Upr. in uradni stroški	654	60
			Ren. dav. in nep. pr.	68	43
			Gotov. 31. dec. 1903.	4.683	94
	91.591	11		91.591	11

Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Posojila	91.425	64	Deleži	604	—
Tekoči račun	20.064	86	Hranilne vloge s ka-		
Inven. pr. 10% odpis	123	77	pitaliz. obrestmi .	117.618	26
Zaostale obr. posojil	3.724	98	Predpl. obr. posojil	480	46
Delež pri Zadr. tisk.	500	—	Rezervni zaklad . .	2.280	93
% od tega	25	—	Obresti rez. zaklada	91	20
Delež pri Zadr. zvez.	1.000	—	Čisti dobiček . . .	477	34
Delež „Lj. posojiln.“	4	—			
Gotov. 31. dec. 1903	4.683	94			
	121.552	19		121.552	19

Hranilnica in posojilnica v Trnovem,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za deseto upravno leto 1903.

Člani: stanje začetkom leta 627, v upravnem letu prirastlo 49, odpadli 4, koncem leta 672.

Deleži: začetkom leta K 1.254, v upravnem letu prirastlo K 98, odpadlo K 8, koncem leta K 1.344; odpovedano: 0.

Denarni promet: K 666.159.96.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h
Deleži	98	—	Deleži	8	—
Hranilne vloge . . .	131.921	97	Vzdignjene hranilne		
Izposojila	127.773	04	vloge	141.720	92
Vrnjena posojila . .	45.867	18	Vrnjena izposojila .	27.740	24
Obresti nal. denarja	—	09	Dana posojila . . .	132.231	81
Povr. uprav. stroški	911	60	Naložen denar . . .	2.025	62
Plač. obr. od posojil	25.716	98	Inventar	231	13
Upr. in uradni prisp.	495	87	Obr. hr. vlog izplač.	1.523	83
Pristopnine	20	—	kapit.	11.018	60
Gotov. začetkom leta	3.218	30	Obr. pos. povrnjene	64	81
Prehodni	210	—	Upr. in uradni stroški	3.759	74
			Rentni davek in ne-		
			posr. pristojbina .	180	05
			Obresti od izposojil	12.430	48
			Gotovina 31. decem-		
			bra 1903	3.087	80
			Prehodni	210	—
	336.233	03		336.233	03

Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Posojila	572.358	03	Deleži	1.344	—
Naložen denar . . .	7.514	99	Hranilne vloge s ka-		
Inv. premič. z odp.	886	24	pitaliz. obrestmi .	301.197	40
Zaostale obr. posojil	10.991	52	Izposojila	282.062	34
Vrednost tiskovin .	214	27	Predplačane obresti		
Delež pri „Lj. pos.“	4	—	posojil	898	98
Delež pri „Gospodar.			Rezervni zaklad . .	7.512	31
zvezi“	1.000	—	Čisti dobiček . . .	3.041	82
Gotov. 31. dec. 1903	3.087	80			
	596.056	85		596.056	85

Mlekarska zadruga v Cerknici,

registrovana zadruga z omejeno zavezo, za tretje upravno leto 1903.

Člani: koncem l. 1902 210, v upravnem letu pristopilo 4, izstopili 23; koncem leta 191 s vplačanimi deleži v znesku K 1.226—; odpovedano 0.

Denarni promet: K 59.836.58.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h	Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Blag. preost. l. 1902.	1.183	95	Izplačani deleži . .	138	—	Terjatve na blagu pri nezadružnikih . .	3.770	23	Deleži	1.226	—
Vplačani deleži . .	24	—	Izdatki za blago . .	19.054	95	Vr. prem. inventarja	10.579	50	Izposojila	10.290	—
Izposojila	2.050	—	Voznina	5.376	40	Delež pri hr in pos	2	—	Dolg na blagu zadr.	1.970	51
Prejemki za blago .	27.869	55	Inventar premični .	137	42	Vrednost ledu . .	200	—	" " kurjavi . .	300	—
			Upravni stroški . .	1.931	79	Gotov. 31. dec. 1903	2.418	42	" " obr. od izp.	733	26
			Obresti izposojil .	20	74				" " najemnini .	1.000	—
			Odplačilo dolga na prem. inventarju .	2.049	78				" " inventarju .	1.229	28
			Gotov. konec l. 1903	2.418	42				Rezervni zaklad .	175	47
									Čisti dobiček . . .	45	63
	31.127	50		31.127	50		16.970	15		16.970	15

I. žrebljanska in železo-obrtna zadruga v Kropi,

registrovana zadruga z omejeno zavezo, za deveto upravno leto 1903.

Člani: koncem leta 1902 122, v upravnem letu pristopilo 56, izstopila 22, koncem leta 156 s vplačanimi deleži v znesku K 30.052—; odpovedano: 5.

Denarni promet: K 911.407.14.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h	Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Blag. preost l. 1902	489	36	Izplačani deleži . .	10.419	—	Vrednost blaga . .	73.524	80	Deleži	30.052	—
Vplačani deleži . .	4.976	—	Naložen denar . .	1.240	—	Predp. obr. izposojil	565	35	Neizpl. obr. deležev	382	34
Izposojila	23.000	—	Izdatki za blago . .	128.679	66	Terjatve na blagu pri nezadružnikih . .	56.356	62	Izposojila	80.571	69
Prejemki za blago .	207.002	51	Dnina	57.979	46	Vr. nepr. inventarja	19.026	43	Dolgnablagn nezadr.	38.758	57
Vzdignjeno:			Voznina	12.645	75	prem.	16.957	62	" " nepr. invent.	93	34
iz c. kr. p. hr. avst.	54.224	07	Vrnjena izposojila .	428	31	Nal. denar pri drugih zavodih	1.715	—	" " prem. "	12.963	97
iz kr. p. hran. ogr.	15.208	25	Inventar nepremični	8.456	10	Obresti od tega . .	41	—	" " davku	2.439	45
iz kerd. banke v Lj.	149.449	43	Inventar premični .	1.835	54	Naložen denar:			Rezervni zaklad . .	12.442	58
Obresti nal. denarja	225	72	Odpl. dolg na invent.	399	33	pri c. kr. p. hr. avs.	449	73			
Vzdignjen nal. denar	1.150	—	Davki	2.109	93	pri kr. p. hran. ogr.	117	37			
pri družih zavodih	1	94	Upravni stroški . .	12.058	45	pri kred. ban. ljub.	2.941	—			
Obresti od tega . .	78	92	Obresti del. in izpos.	7.775	86	Gotov. 31. dec. 1903	205	26			
Povrnjene voznine .			Provizije	1.836	23	Izguba	5.806	76			
			Nalož. v ckr. p. hr. av.	50.549	89						
			" " kr. p. hr. ogr.	14.286	—						
			" " kr. ban. v Lj.	144.901	43						
			Gotov. 31. dec. 1903	205	26						
	455.806	20		455.806	20		177.703	94		177.703	94

Konsumno društvo v Cerknici,

registrovana zadruga z omejeno zavezo, za sedmo upravno leto 1903.

Člani: koncem l. 1902 347, v upravnem letu pristopil 4, izstopil 41, koncem l. 1903 310 s vplačanimi deleži v znesku K 6.797.86; odpovedano: 5.

Denarni promet: 171.950.90.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h	Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Blag. preost. l. 1902	2.328	67	Izplačani deleži . .	798	—	Vrednost blaga . .	47.135	10	Deleži	6.797	86
Vplačani deleži . .	16	—	Izdatki za blago . .	78.480	50	Terjatve na blagu pri zadružnikih . . .	10.234	39	Neizpl. obr. deležev	749	60
Pristopnina	24	—	Inventar premični .	283	29	Vred. premič. inven.	1.490	29	Dolg na blagu nezd.	8.920	50
Prejemki za blago .	84.499	48	Pridobinski davek .	399	61	Naložen denar, % .	881	23	Dolg na najemnini .	2.375	—
			Neposr. prisojbina .	—	80	Gotov. 31. dec. 1903	1.785	40	Rezervni zaklad . .	4.092	11
			Upravni stroški . .	3.105	08				Čisti dobiček . . .	391	34
			Obresti del. in izpos.	2.015	47						
			Gotov. 31. dec. 1903	1.785	40						
	86.868	15		86.868	15		61.526	41		61.526	41

Denarni promet.

Na tekoči račun so nam vposlali sledeči zavodi:

B. Bistrica, h. i. p.	(9. 7.)	K	1420.—
Smlednik, " " "	"	"	306.—
B. Bistrica, " " "	(10. 7.)	"	1460.—
" " " "	"	"	3660.—
Idrija, lj.	" " "	"	1664.93
Vrlica, seoska zaj. bl.	"	"	250.—
Trnovo, h. i. p.	"	"	2500.—
Vipava, " " "	(11. 7.)	"	8000.—
Rečica, lj.	" " "	"	3000.—
Vel. Lašče " " "	"	"	1800.—
Sorica " " "	"	"	1300.—
Jesenice, " " "	"	"	1000.—
Laško, " " "	"	"	1500.—
Češnjica, " " "	(12. 7.)	"	3000.—
Št. Juro. j. ž.	" " "	"	800.—
Škofjal lj.	" " "	"	2000.—
Šturije, " " "	"	"	1630.—
Trnovo, " " "	"	"	1500.—
Domžale, " " "	"	"	2000.—
B. Bistrica, " " "	(14. 7.)	"	700.—
Rob, " " "	"	"	2500.—
D. M. v P.	" " "	"	350.—
S. Križ p. L.	" " "	(15. 7.)	800.—
Borovnica, " " "	"	"	1000.—
Sinčaves, " " "	"	"	4000.—
P. Gradec, " " "	"	"	2300.—
Višnjagora, " " "	"	"	2000.—
Tržič, " " "	"	"	1800.—
Šmart. p. L.	" " "	"	1000.—
Sorica, " " "	(16. 7.)	"	900.—
B. Bistrica, " " "	"	"	3358.—
Ribnica, " " "	"	"	1500.—
Gorje, " " "	"	"	2000.—
Z. Tuhinj, " " "	"	"	4000.—
Fara pri K., " " "	(17. 7.)	"	1600.—
Tomaj, " " "	"	"	1500.—
Žužemberk, " " "	"	"	10000.—
Trnovo, " " "	"	"	5000.—

Rečica, lj. h. i. p.	(18. 7.)	K	6000.—
Leskov. p. K.	" " "	"	1000.—
Češnjica, " " "	(19. 7.)	"	2000.—
Tinjan, dr. za št. i. z.	"	"	550.—
Knežak, h. i. p.	"	"	305.79
" " " "	"	"	3000.—
Ig, " " "	"	"	1400.—
Leskovica, p. Go-	"	"	"
renjavas, h. i. p.	(21. 7.)	"	600.—
Selce, " " "	"	"	1000.—
Žiri, " " "	"	"	3000.—
Kamnik I. o.	" " "	"	5000.—
Krka, " " "	"	"	780.—
Borovnica, " " "	(22. 7.)	"	2000.—
Z. Tuhinj, " " "	"	"	2000.—
Toplice, " " "	"	"	2000.—
S. Križ, p. L.	" " "	"	600.—
Staraloka, " " "	"	"	3000.—
Trebelno, " " "	(23. 7.)	"	1200.—
B. Bistrica, " " "	"	"	4110.—
" " " "	"	"	7000.—
Sorica, " " "	"	"	1300.—
Knežak, " " "	"	"	3000.—
Ribnica, " " "	"	"	3000.—
Št. Rupert, " " "	"	"	2000.—
Škocijan, " " "	"	"	1300.—

Struge, h. i. p.	(23. 7.)	K	2000.—
Sv. Kunig., " " "	"	"	1000.—
Rogoznica,	"	"	"
seoska blag.	(24. 7.)	"	60.10
Sinčaves, h. i. p.	"	"	3000.—

Vabilo

na

izvanredni občni zbor

Posojilnega in hranilnega društva
v Ričmanjih,

reg. zadruga z neomej. zavezo,
kateri se bode vršil v nedeljo dne 7.
avgusta 1904 ob 9. uri dopoldne v
prostorih društvenega poslopja v Rič-
manjih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Volitev načelstva.
3. Volitev nadzorstva.
4. Slučajnosti.

K obilni vdeležbi vabi člane

Načelstvo.

Pregled

denarnega prometa „Centralne blagajne“ za mesec april 1904.

P r e d m e t	V l o g e				K r e d i t				Denarni promet
	vloženo		vzdignjeno		izplačano		povrnjeno		
	K	h	K	h	K	h	K	h	K
Stanje 31. marca 1904	3,051.102	96	—	—	3,007.465	96	—	—	5,089 321 90
V mesecu aprilu 1904	235 517	07	151 849	72	168 133	91	97.995	80	
Skupaj . . .	3,286 620	03	—	—	3,175 599	87	—	—	
Po odbitku	151.849	72	—	—	97.995	80	—	—	
Stanje 30. aprila 1904	3,134.770	31	—	—	3,077 604	07	—	—	

KMETIJSKO BERILO.

Živinoreja.

Stavba svinjakov.

(Z načrti.)

Temni, nizki leseni oboji, za silo prislonjeni na kako steno, prostori, v kojih pogrešajo živali najvažnejših naravnih darov, solnea in čistega zraka, to so vam žalostna in najčesča slika naših svinjakov. A tega še ni dovolj, tudi ležišče je brez prestanka mokro in pod tlami iz nekoliko debelejših prekelj stoji gnojnica in če se tudi odteka, vendar se

nabira pod njimi kup snovij, ki kužijo zrak. V teh bornih luknjah, ki se po zimi za silo pokrivajo z deskami in slamo, so obsojeni ščetinarji prenašati dolgočasno življenje v večni temi, dokler jih nož ne reši črne ječe! Koliko da živali trpe po zimi, koliko piče se samo zavoljo tega zapravi brez vsake koristi, samo zato da se ohrani življenska toplota, kako da živali kljub dobri krmu v mrzlem času hujšajo, koliko pujskov pogine zato, ker se vsled mraza za-

rijejo v slamo in jih svinja poleži, ker jih ne vidi itd. vse to uvidi marsikateri gospodar, pa se vendar ne more odločiti, da bi si napravil boljše svinjake za svoje prasce.

Velik del prašičjerejev se boji stroškov za napravo boljših svinjakov in ako se tudi tu in tam vspne kdo po konci in sezida nove svinjake, vendar nahajamo le redkokje svinjake, ki bi ustrezali vsem zahtevam.

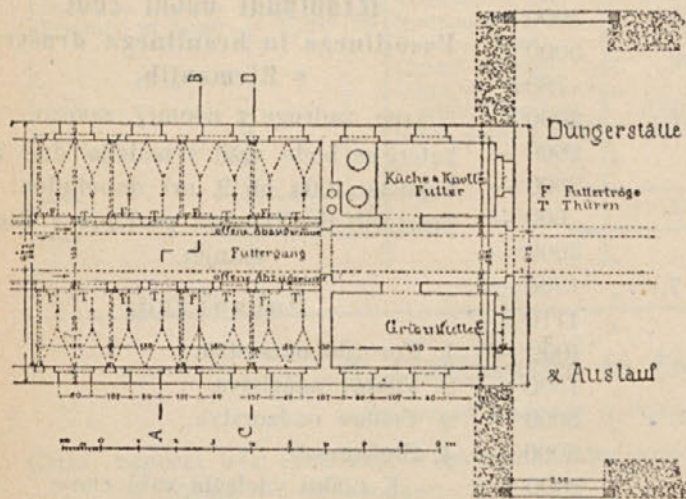
Dragocenih stavb za prašiče

si večina kmetovalcev ne more špogati, toda tega tudi ni potreba. Glavna stvar je, da je v svinjaku dovolj svetlobe, zraka in da je suh. Zato mora imeti svinjak take stene in strop, da varuje živali pred vplivom vremena. Za dovoljno

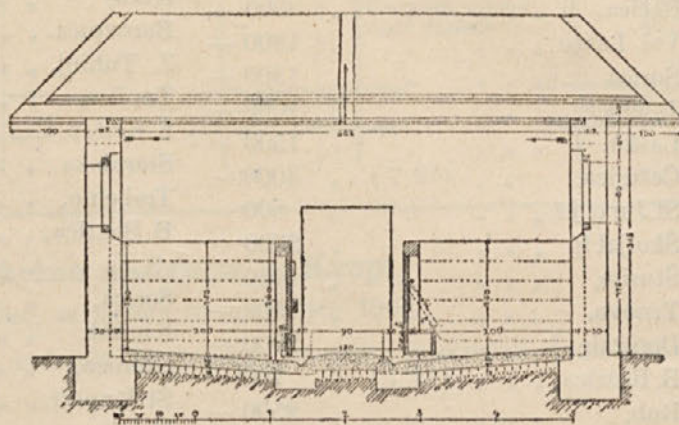
s peskom in debelejšim prodom ali kamenjem. Kanalizacija svinjakovih tal je največje važnosti, kajti nobena žival ne izločuje toliko vode kot prašič, zato je treba tudi za odtekanje gnojnice dobro poskrbeti. Navadno narejajo tla pri

šamo v sledečem načrt vzornega svinjaka, ki odgovarja vsem navedenim zahtevam, in ki smo ga videli pri posestniku A. Zajcu na Pešati pri Dolu.

V pojasnilo načrtov naj omenim, da kaže slika *a* tloris, slika

Slika *a*. Tloris svinjaka.

Slika *b*. Prerez AB svinjaka.

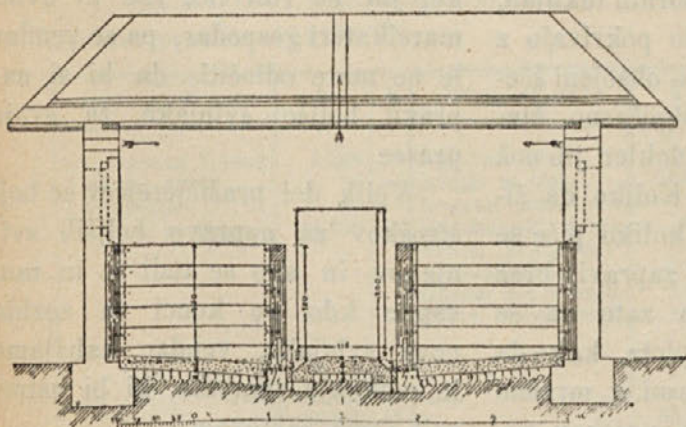
svetlobo in zrak poskrbimo z okni in z zračnimi luknjami, ki jih napravimo v stropu, in skozi katere odvajamo po posebnih glinastih ceveh skozi streho slabi zrak in soparo na prosto. Suh hlev dobimo na ta način, da vzdignemo tla vsaj 40 cm nad svet, ki obdaja svinjak. Ako zidamo svinjak ob kakem bregu ali strmini, tedaj je treba zemljo nekaj metrov odkopati in ob steni, ki leži proti brežini, moramo položiti drenažne cevi vsaj 1.30 metrov globoko, iztekati se morajo te cevi na kaki nižji točki. Drenažni jarek napolnimo

svinjaki na ta način, da pokladajo okrogla bruna na lesene pragove in se tekočina odteka skozi špranje. Ležišče ostane pri tem sicer suho, toda zemlja pod lesovjem vsesava gnojnico in prst prepojena z gnojnico je pravo gnjezdo vsakovrstnih bakterij, ki povzročajo strašne prašičje bolezni, pred kojimi vsak kmet trepeče. Neka druga napaka je tudi ta, da se korita mnogokrat le pomanjkljivo čistijo, vsled česar se piča rada skisa in to tudi provzroči marsikako bolezen.

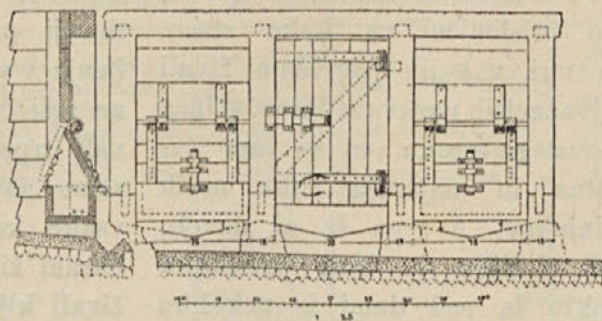
V zvezi s temi podatki prina-

b in *c* pa dva prereza svinjaka. V sliki *d* je videti stena ob hodniku, v katerem se poklada piča s kanalom za odvajanje gnojnice v počeznem prerezu, v sl. *e* pa vidimo oboje od spredaj, oziroma v podolžnem prerezu (spodnji del). Slika *f* nam predločuje prerez enega prostora, slika *g* kaže način, po katerem se imajo stebriči pritrdjati v tla, sl. *h* pa, kako se stene med posameznimi prostori vstavljajo v zid.

Razven onega zidovja, ki je neobhodno potrebno, naj se rabi les za stavbo, zlasti kjer ga je

Slika *c*. Prerez CD svinjaka.

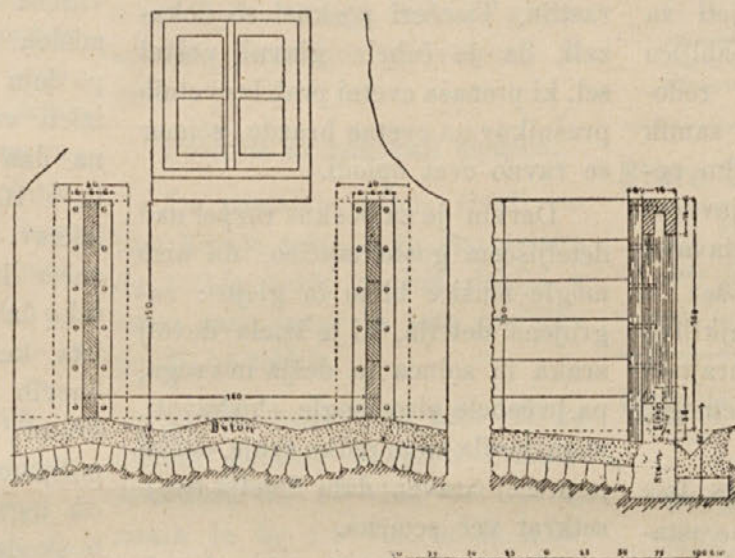
Slika *d* in *e*. Stena hodnika s kanalom v počeznem in podolžnem prerezu.

dosti, ker je po navadi cenejši od kamenja in železa.

Za tlak je najboljšje vzeti beton iz proda in portland-cementa. Kot podlago za beton pa jemljemo gladko kamenje iz vodnih strug ali pa odpadke iz kamenolomov. Tudi tlak v posameznih prostorih (v našem načrtu jih je na obeh straneh po 4, skupaj 8) kanal in hodnik se naredi iz betona. Ker pa je beton po zimi, ako je premalo nastlano, mrzel in prašičem škodljiv, zato obložimo zadnjo polovico

železa ali kamna, precej cenejša pa so cementna korita. Lesenih ne priporočamo posebno, razven, ako je gospodinja prav snažna, da jih vedno čiste drži. Leseni stebriči, ki držijo prednje stene svinjakov, počivajo na kamnih, ali cementni podlagi; v to se spusti železen klin 5×5 cm močan, ki se zalije z žveplom. Na ta način zabranimo, da ne začne gnjiti les tako zgodaj. Mesto da bi postavljali tudi ob zadnjih stenah svinjakov stebre, da pritrdimo v njih

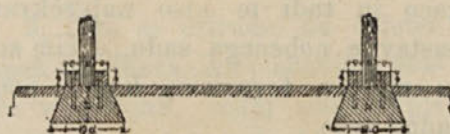
kanal, ki je pred svinjakom in ki vodi ven v gnojnično jamo. Ta kanal ni pokrit, ampak odprt in se vsaki čas lahko očisti. Ako se napravi samo ena vrsta svinjakov potem je seveda treba tudi le enega kanala. Hodnik po sredi naj bo le lahno vzbočen (sl. b) in naj ima isti padec kot odvodni kanal ob njem. Na enem koncu poslopja je svinjska kuhinja. Tej nasproti ali pa zraven nje naj bo z opeko tlakan prostor za zeleno pičo. V našem načrtu (sl. a) imamo

Slika f. Prerez enega prostora.

Slika g. Kako se imajo pritrditi stebriči v tla.

prostorov z meter širokimi pričnjami iz desk, na katerih prašiči kaj radi polegajo. Po leti pričnje odstranimo. Tla svinjakov, (ki so po 2 metra dolgi, po 1.80 metra široki, dočim ima hodnik $1\frac{1}{2}$ metra širine) dobivajo proti kanalu padca 20 cm, s tem je hiter odtok gnojnice zagotovljen. Vrata imajo posamezni prostori samo proti hodniku po sredi svinjaka in naj bodo vrata in korita skupaj; skozi vrata, ki se odpirajo proti hodniku se prinaša stelja v svinjake in kida gnoj iz njih. Vrata nad koriti naj bodo tako narejena, da se lahko odpirajo na noter in na ven, tako je mogoče čistiti korita, prinašati pičo in vodo brez vsakega naganjanja prašičev (glej sl. d). Korita so lahko iz emajlovanega litega

Slika h. Kako so vstavljene medstene v zid.

vmesne stene, vzdiamo raje trapezaste lesove, najboljše hrastove (glej sl. h) v zid čisto gladko. Mejestene, po 6 cm debele, pritrdimo potem med prečke (lajšte 6×6 cm) ki jih pribijemo na vzdane stebričke ali pa z vijaki pritrdimo, ravno tako pritrdimo prečke na stebrih ob hodniku. Hrastovih stebrov se prašiči le redkokedaj lotijo; vse lesovje je najboljše namazati s karbolinejem.

Po dveh žlebovih vsakega svinjaka (gl. sl. f) se odteka gnojnica v

na desni strani poslopja zgoraj kuhinjo z 2 kotloma, spodaj pa prostor za zeleno krmo.

Na skrajni desnici pa je svinjsko gnojišče in vrtič. Ta mora biti ograjen. Mesto lesene ograje, ki jo je treba pogosto prenavljati zasadimo raje gosto živo mejo iz trnja. V vrtiču naj bo tudi par dreves za senco, tudi nekoliko strehe sloneče na stebrih, k večjemu 1.80 m visokih prav dobro služi, ker se prašiči pod njo hlade in v poletnih nočeh lahko ostanejo tudi na prostem. Ekonom.

Čebelarstvo.

Korist čebelarstva.

(Piše — ov.)

Prepogostokrat se čuje, da ni vredno čebelariti, ker je z muho sama zguba ali vsaj nič ne nese, toda je samo za igračo gosposkim ljudem ali za kratek čas staremu očetu v hiši. So-li pa ta očitjanja tudi resnična.

Še se spominjam s kolikim zanimanjem sem čital v „Narodnem Gospodarju“ obrambene govore čebel samih pod zaglavljem: Kraljica in njeno ministerstvo in mikalo me je vže tedaj prijeto za orožje in poskusiti bridko sabljico v borbi za vzor pridnosti, redoljubnosti in domoljublja, samih lastnostij, katerih tako bridko pogrešamo v našem zlasti javnem življenju, da se nad našimi glavami rušijo stari stebri Slovenstva.

Ta namen, če tudi pomanjkljivo sedaj izpolnim, ker ne obračtam moža, ki sklene kaj pametnega, pa ne izvrši.

Čebelarstvo je važno zato, ker zahteva razmeroma le majhno ustanovno glavnico, ki jo pa bogato obrestuje. Tako lahko trdimo, da je čebelarstvo oni oddelek kmetijstva, ki se najbolje izplača.

Ako ima čebelar uljnak in pri tem skrbno čebelari, bo imel ako so okoliščine količkaj prijazne, od njega več čistega dobička, nego od katerekoli druge kmetijske stroke.

Kokoši na dvorišču morajo dobiti piče, da ostanejo žive, isto velja o vseh drugih domačih živalih. Čebela poišče svojo hrano vže sama po cvetji in v dobro vojenem čebelnjaku bo tudi v slabi letini še dovolj medu.

Prijatelj g. Al. Alfonsus, potovalni učitelj za čebelarstvo mi je pripovedal nedavno o gospodarju ki ima vže celo vrsto let od 25 panjev povprečno po 400 gld. na leto dohodka za med in vosek. Ako bi hotel dobiti te denarce na pr. od hleva, bi moral vsako leto

gnati v semenj par volov. Moral bi torej vedno rediti 4 pare vól in za njih postrežbo najeti eno osebo. Teh 25 panjev pa oskrbuje sam v prostih urah, za njih krmo mu ni treba izdati ničesar. V ugodnih letinah ni nič nenavadnega, ako se nam v čebelarijo vložena glavnica povrne s 100⁰/₀ obresti. Pravilo pa je: 25 do 50 odstotno obrestovanje. Kateri oddelek kmetijstva se še tako obrestuje?

Mnogo večji dobiček nego med in vosek pa nam daje čebela s tem, da nam oskrbuje oplojevanje raznih rastlin. Tisočeri poskusi so dokazali, da je čebela glavni poštni sel, ki prenaša cvetni prah iz cvetnih prašnikov na cvetne brazde, sčimer se ravno cvet oplodi.

Darvin je za poskus razpel nad deteljiščem gosto tančico, da niso mogle mušice blizu in glejte: zagrnjena detelja, ki je imela dovolj zraka in solnca in dežja in vsega, pa je čebele niso mogle obiskavati, je nastavila silno redko zrnje, dočim je precej zraven dala detelja dvajsetkrat več semena.

Poskuse so delali tudi pri sadnem drevju. Zakrili so posamezne mladike dreves, ki so bila preoblečena v rožno cvetno oblačilo, z gaco in tudi te niso največkrat nastavile nobenega sadu, dočim so se njihove tovarišice lomile pod sadno težo.

Ko so pred toliko in toliko leti nasadili v Avstraliji evropejsko sadno drevje, je to krasno rastlo in imelo rajsko cvetje. Sadu je bilo pa tako malo, da je zavladalo splošno mnenje, češ podnebje in zemlja avstralska ne ugajati našemu drevju. Nek ljubitelj čebele prepelje svojo žival iz Evrope v Avstralijo, ki si jo je izbral za novo domovino, in kmalu je bilo v okolici sadja kakor v paradižu. Vsled tega se je čebelarstvo v Avstraliji nečuvno razširilo in je danes bistven oddelek poljedelstva.

Kako velikanska je korist naše čebele ravno za vspešno sadjarstvo,

to nam kaže mali Štajer. Cenili so precej natančno, da so pridelali Štajerci l. 1898 sadja za okroglo 16,000.000 kron. In teh 16 milijonov kron bi splavalo deželi, ozir. kmetovalcem večinoma po Muri, ali če hočete po Savinji, ako bi ne bilo male čebele. So vasi po Štajerskem, kjer ni nobene hiše brez čebel.

„Praktični kažipot za čebelarje“ piše o neprecenljivi vrednosti čebele za oplojevanje cvetja sledeče: „Kako neprecenljiva da je vrednost čebele ravno z ozirom na rodovitnost cvetja naj kaže ta-le pomislek. Srednje močan polk ima po letu 20.000 čebel, od katerih izleti vsako minuto 80, to znaša na dan (10 delavnih ur) 48.000 in v 100 dneh okoli 5 milijonov izletov. Vsaka čebela obišče pri enem izletu najmanj 50 cvetov, tako da obleti ena (seveda ne ravno ista, ker ne živi tako dolgo) v 100 dnevih primeroma 200 milijonov cvetov, od katerih jih najmanj 20 milijonov oplodi. Glavni dobiček od tega imajo torej kmetovalci; le škoda, da se tega ne zavedajo.“

Zato bi hotel imeti jaz, če bi moral tudi doplačevati na čebele, vendar-le to ljubo žival vedno na svojem sadnem vrtu, ker me skušnja uči, kolikega pomena da je to za sadno letino. Lani na pr. v naši vasi niso imeli skoro nikjer nič, pa tudi prav nič sadja, iz našega vrta je šlo pa nekaj v mesto, iz pobiravcev smo naredili čez pol-drugi sto litrov izvrstnega sadnega kisa in z ostalim sadjem bo imelo več pridnih zob dovolj opravka čez veliko noč, da ga spravijo s pota. Isto tako imajo sadje bližnji sosedje, naprej pa prav nič, dasi so vse njihove razmere popolnoma enake našim.

Plemenito čebelarstvo pa nam daje še drugo korist. Z neumorno svojo pridnostjo vpliva tudi na ljudi s svojim zgledom ter velja vže tisoč letja kot vzor in simbol dela in pridnosti. Čebelarstvo je tako vzpodbudno, tako plemenito

opravilo, da preživi čebelar nebroj najprijetnejših uric na klopici pred čebelnjakom, ne da bi mu bilo dolg čas in ne da bi se udal lenobi.

Koliko ljudi ob nedeljah in praznikih popoldne popiva in preigra v strastni igri, dočim ima čebelar pri svojih ljubljenkah najmilejšo zabavo.

Tako je čebelarstvo človeku vir blagoslova in veselja, domovju pa močna podpora blagostanja.

Naj bi se vendar oprijeli čebeloreje vsi slovenski gospodarji, ki imajo le malo prilike, posebno pa vsi učitelji in duhovniki; zagotavljam, da nikomur, ki se enkrat zagleda v lepo dušo (če smem rabiti prisposodo) čebelnega bitja, ne bo žal, da se je udal tako žlahtnemu in koristnemu počenjanju.

— 0 —

Mlekarstvo in sirarstvo.

Posneto mleko in pitanje prašičev.

Pitanje prašičev so vpeljali v mnogih mlekarnah, da morejo izkoristiti preostalo posneto mleko, ki zadene povprečno po 1.7 do 2.5 vin. za 1 liter. Krajevni predpogoji za rentabilnost pitanja prašičev so dani v plemenu in v cenah prašičev, ki se nakupijo, kakor tudi v prodajnih cenah pitanih živali. Živali različne starosti se debelijo v tako različni meri, da moremo, poznavajoč to okolnost pri sicer enakih razmerah denarni uspeh znatno pomnožiti. Pri 350 pitanih prašičih (polkrvnih jorkšircih) različne starosti in teže je zadel 1 liter posnetega mleka l. 1901 3.1 vin., l. 1902. pa samo 1.5 vin. in sicer so bile okolnosti, kakor cena kupljenih živali, pitanih prascev in krmljenje skoro popolno enake. Ta razlika je znašala pri letni množini 1,000.000 litrov pokrmljenega mleka odpada celih 16.150 K.

Ta znatna razlika je imela za posledico, da so jeli delati natančne

poskuse, ki so merili v prvi vrsti na to, da se določi, za koliko postanejo težji prašiči razne starosti, vedoč, da se starejše, težje živali razmerno menj odebele nego mlajše v istem času. Leta 1902. so morali namreč v dotični mlekarni prašiče zelo dolgo držati vsled zaprtja mej, provzročene po kugi in so jih pitali do teže 170 kg. Živali stare po 2—11 mesecev in teške po 10—140 kg so dobivale kot glavno pičo: 2.5—14 litrov posnetega mleka in kot primesek 0.1—2 kg kuhanega krompirja in 0.1—1 kg koruznega šrota na glavo in dan natančno po starosti in teži.

Poskusi so pokazali sledeče:

Da postajajo mlade živali veliko hitreje težje nego stare, tako da 120 kg težki prašiči dobijo v istem času samo $\frac{1}{6}$ teže prašičev po 20 kg težkih.

2. Da znaša do teže 60 kg dnevni dobiček nasproti krmlnim stroškom do 17 vin., pri 80 kg znaša le še 1.9 vin. in da izkazuje pitanje še težjih živali že izgubo, ki je z rastočo težo vedno večja in ki znaša pri 140 kg že 34 vin. na dan in glavo.

3. Ako se oziramo na celoten uspeh od dneva, ko postavimo prašiče v svinjak, tedaj imamo pri živalih do 100 kg teže še dobiček, ker višje izkoriščanje krme pri mlajših živalih še ne požre slabjšega izkoriščanja starejših; pri nadaljnjem pitanju pa imamo na vsak način izgubo, ki znaša že pri 120 kg težkih živalih po K 8.90 za glavo.

Zato ima tudi izkoriščanje pokrmljenega posnetega mleka precej široke meje in sicer od 4.5 v. pa doli do 1.5 vin. za 1 liter. Ako hočemo tedaj doseči kar največji uspeh pri pitanju, oziroma posneto mleko kolikor moč visoko izkoristiti, tedaj ne smemo raztegniti pitanja preko 70 kg teže; še bolj je, ako postavimo v svinjak

tako zvane tekavce 25 do 30 kg teške in jih po 3mesečni reji prodamo okrog 70 kg teške F. P.

Priporočajo se: Vzemna zavarovalnica proti požarnim škodam in poškodbi zvonov. Edini domači zavod te stroke: Ljubljana, Medjatova hiša.

1000—1200 jablanovih debelc

dobre vrste cepljene 2—3 leta stare. Cena od 40—60 vin. postaja Škofja Loka. — Marija Jenko, Lipca pri Škofji Loki.

»Kmetijsko društvo v Vipavi«

ima na prodaj še 3000 amer. ključev R. portalis za suho cepljenje sposobnih po 14 kron za tisoč, do 20 000 amer. ključev za bilfanje po 5 kron tisoč, 350 kom. cepljenih trt bel. burgundec in 400 komadov silvanca po 20 vin. kom. 221 6—6

Staro dobro ohranjeno in nepokvarjeno

mlekarsko orodje, kakor „Alfa“ posnemalnik, kateri posname v 1 uri od 100 do 200 litrov mleka in k temu potrebne vrče itd. kupi po ne pretirani ceni: Jakob Malavašič, posestnik, Št. Jošt nad Vrhniko.

Najbolje istersko vino prideluje se, kakor znano, v Tinjanu.

Kdor hoče to izborno kapljico kupiti, naj se obrne direktno na „Tinjansko društvo za štednjo i zajmove“ ali pa na upravitelja tega društva gosp. Šime Defar v Tinjanu.

Dobro izvežban sirar in mlekar

kateri razume tudi nekoliko knjigovodstva in računstva, dobi dobro službo. Naslov pove Gospodarska Zveza v Ljubljani.

206 20—13

Vsaka rodbina

naj bi v svoj prid rabila le

Kathreinerjevo Kneippovo sladno kavo

kot primes vsakdanji kavni pijači.

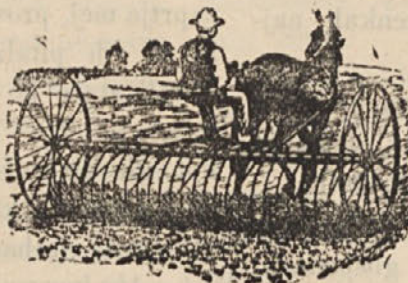
C. kr. priv.
pred ognjem in tatovi varne
blagajne
 prodaja najceneje dobro znana tovarna blagajnic
M. Adlersflügel
 založnik Raiffeisnovih posojilnic
 Dunaj, I., Franz Josephs-Quai št. 13.
 210 24-13

Patentovane sprave za žveplanje trt
 enostavno i duplo delajoč
SKROPILNICE PROTI
PERONOSPORI
TER VSE POTREBNE
 VSAKOVRSNE POLJEDELSKE I VIENOGRADARSKE STROJE,
 prodaja v najboljši izvršitvi,
JG. HELLER NA DUNOJU
 II. Praterstrasse 49
 Zastopniki se iščejo! Ceniki brezplačno.

212 20-12

Karol Kavšeka nasled.
Schneider & Verovšek
 trgovina z železnino in zaloga poljedelj. strojev
 Ljubljana, Dunajska cesta št. 16.
 223 x-5 priporočata:

Pristne ameriške kosilne stroje,
 stroje za
 preobračanje
 in grabljenje

mrve iz tovarne
 Mc. Cormik iz Chikage,
 najboljše in najnovejše, kar se do sedaj dobi.

Novi motorji na bencin
 ameriškega in angleškega sistema, izdelki prve
 vrste za rokodelce in kmetijo.

Najnovejša vrtila, mlatilnice,
 trijerje, čistilnice za žito in sploh
 vse stroje za poljedelstvo.

Najboljše blago! Nizke cene!
 Slovenske cenike pošljamo na zahtevo brezplačno!

Nad 360.000 v rabi!

Nad 600 prvih odlikovanj!

Popolne oprave za mlekarne na roko

218 12-5

Delniška družba Alfa-Separator

Zaloga za južne dežele:

== v Gradcu, Annenstrasse 26. ==

Prosim berite!

Prosim berite!

*Radovoljno Vam potrdim, da so od Vaše cenjene tvrdke
 za našo mlekarno postavljeni stroji, in mlekarske oprave sploh
 najboljše kakovosti in nas v vsaki svrhi popolnoma zadovoljujejo.
 Z opravičenim ponosom se zato lahko sklicujete na tukajšno mle-
 karsko opravilo, katera se gotovo lahko prišteva k najmodernejšim
 delovršbam.*

Spoštovanjem

Deželna mlekarina in šola za sirarstvo

v Kromerizu, Moravsko.

Kromeriz, dne 20. maja 1903.

Anton Liska, l. r. ravnatelj.

in na silo: Aparate in posode.